

จิตเป็นแก่นของชีวิต

โดย หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ

วัดอรัญบรรพต อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย

สุดท้ายก็มาอยู่ที่ภาวณา เพราะการภาวณานี้มันเป็นการฝึกจิต จิตที่กวัดแกว่งเลื่อนลอย ทำให้สงบลงตั้งมั่นลงไป จิตดวงเดียวเท่านั้นแหละเป็นแก่นของชีวิต เมื่อเราฝึกตนเองให้ตั้งมั่นอยู่ในกุศลธรรมได้ ก็ย่อมเอาชนะความชั่วทั้งหลายได้ ความชั่วกิเลสทั้งหลายก็ไม่มาครอบงำจิตใจ ตั้งแต่เราเที่ยวเกิดเที่ยวตายมาในสังสาร นี้ส่วนมากก็ไม่ได้ฝึกฝนอบรมตน เกิดมาชาติใดก็อยู่ไปตามยถากรรม หากินไปอยู่ไปหมดบุญหมดกรรมแล้วก็อายุหมดลงแล้วก็ตายไป ตายไปแล้วก็ไปหาที่เกิดใหม่ เป็นอยู่อย่างนี้แหละ พระพุทธเจ้ายังตรัสว่า วัฏฏะโตโลก โลกมันหมุน โลกคือหมุนมนุษย์ ย่อมหมุนไปตามกรรม สุดแล้วแต่ทำกรรมอันใดไว้ กรรมอันนั้นมันก็พาหมุนไป เกิด แก่ เจ็บ ตาย ถ้าทำกรรมดี กรรมดีก็พาหมุนไปทางดี ทำกรรมชั่ว กรรมชั่วมันก็พาไปทางชั่ว ชีวิตของมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายนี้ มันย่อมหมุนเป็นวงกลมอยู่อย่างนี้ หาทางออกจากทุกข์ไม่ได้ เพราะเมื่อยังไม่ได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้าตราบใจแล้ว ไม่รู้จากทางออกจากทุกข์เลย สัตว์ทั้งหลายจึงვნอนอยู่แต่ในโลกอันนี้ ก็ถึงมีศาสนามีพระพุทธเจ้ามาบังเกิดปานนี้ ทรงแสดงธรรมไว้ แต่คนก็ยังไม่สนใจ คล้าย ๆ กิ่วเห็นเป็นของไม่สำคัญ ไม่ดีอะไร เงินโน้นดีกว่า ดิ้นหาแสวงหาแต่เงินทองข้าวของกัน ก็สำคัญว่าเมื่อมีเงินแล้วก็มีความสุข มนุษย์ส่วนมากมันดิ้นแสวงหาแต่ความสุขในปัจจุบันนี้เท่านั้นเอง ไม่คิดถึงอนาคตเบื้องหน้า ที่ตนจะพึงเลื่อนลอยไปหาที่เกิดอยู่รำไป ไม่คำนึงถึงทางที่ไปสู่อนาคตเบื้องหน้ายังไกลแสนไกล แต่ส่วนที่สว่างมาแล้วมันก็หมดมาแล้ว ไม่คิดที่จะสร้างยานพาหนะนำตนให้ไปที่สุขสบาย ก็แต่ตนได้มีความสุขอยู่ในปัจจุบันนี้ก็พอใจแล้ว

ดังนั้นคนเรามันจึงยากจนจนกันแค่นั้นเกิดมา คนจนหลาย ๆ ในโลกเหล่านี้ เนื่องจากมันเกียจคร้านทำความดี ในการฝึกกาย วาจา จิต ให้ตรงตามคำสอนของพระพุทธเจ้า เมื่อไปสั่งสมกรรมชั่ว คือสั่งสมกิเลสต่าง ๆ แล้ว กิเลสเหล่านั้นมันก็พาจิตนี้ไป เลื่อนลอยไป หาที่เกิดแต่ที่อยากลำบาก ถ้าบาปไม่มาก ก็พาเกิดเป็นสัตว์สังเดรัจฉาน ได้รับทุกข์ทรมานเป็นสัตว์เดรัจฉาน มนุษย์ก็จะเบียดเบียนไปฆ่าฆ่าแหละเอาเนื้อมาขายเลี้ยงชีวิต นี่แหละชีวิตของสัตว์โลก ผู้ที่ไม่รู้หนทางออกจากทุกข์ มันก็วนมาหาทุกข์อยู่รำไป เป็นอย่างนั้น ทางออกจากทุกข์ที่พระพุทธเจ้าแนะนำสั่งสอนไว้ การให้ทานก็เป็นการออกจากความโลภความตระหนี่หวงแหน เพราะความโลภความตระหนี่เป็นเหตุให้ทำบาปแล้วมันจะไปสู่ทุกข์ ถ้าผู้ใดให้ทานอยู่ ใจความโลภอยากได้สมบัติของคนอื่นมาเป็นของตนมันก็ไม่มี ตนหาได้เท่าไรก็บริโภคใช้สอยเท่านั้น เช่นนี้ก็ไม่ได้ทำบาป นี่แหละท่านจึงว่า การทำบุญให้ทานเป็นทางออกจากทุกข์สายหนึ่ง การรักษาศีลให้บริสุทธิ์ อันนี้ก็ยิ่งเป็นหนทางออกจากทุกข์สูงขึ้นไปกว่าท่านนั้นอีก เพราะว่าศีลนี้ป้องกันบาป ป้องกันไม่ให้คนทำบาปด้วยกาย วาจา ใจ เมื่อผู้ใดมั่นในศีล เชื่อมั่นในศีลว่าจะพาตนให้พ้นทุกข์ พ้นจากนรกอบายภูมิ อย่างนี้แล้วก็คนผู้นั้นก็ไม่ได้ทำบาป เมื่อไม่ทำบาปแล้ว บาปก็ไม่นำไปสู่ทุกข์ เมื่อละ

โลกนี้ไป ก็ไปบันเทิงในสวรรค์เท่านั้นแหละก็พูดกันมาบ่อย ๆ เรื่องหมู่นี้แหละ และตายจากมนุษย์นี้ไป เกิดสวรรค์ มันก็พันทุกข์ไปชั้นหนึ่ง ทุกข์ของมนุษย์นี้ก็ไม่ใช่ย่อย ทุกข์เพราะเสวยวิบากกรรมที่ตนทำมา แต่ก่อนก็พอแรง ทุกข์เพราะความแก่ ความเจ็บ ความป่วยไข้ ความแสวงหาทรัพย์สินเงินทองข้าวของ มาเลี้ยงอัตภาพอันนี้ ก็เป็นทุกข์ไม่ใช่ย่อย

เมื่อบุคคลมีศีลแล้วไม่ทำบาปแล้ว หาเลี้ยงชีพแต่โดยทางที่สุจริตเช่นนั้นแล้ว ตายแล้วมันก็ไป สวรรค์เท่านั้นละมันไม่มีบาป ไม่มีบาปนำไปสู่ทุกข์แล้ว แต่การรักษาศีลการไม่เบียดเบียนบุคคลอื่นสัตว์อื่นเป็นบุญกุศล แต่คนไม่รู้จักบุญนะ นึกว่ารักษาเฉย ๆ รักษาศีล นึกว่าไม่เป็นบุญกุศล ก็เมื่อละบาปไปแล้วบุญมันก็ย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดาเป็นอย่างนั้น ผู้ใดไหว้พระภาวนาไม่ท้อไม่ถอยฝึกฝนจิตของตนให้สงบบรรเทาเสียซึ่งความโลภ โกรธ หลง เสียได้ รู้สึกตัวได้ว่าดวงจิตนี้มาอาศัยอยู่ในร่างกายอันนี้เป็นของไม่เที่ยงมันจึงได้รับทุกข์ จึงได้เสวยทุกข์ทรมานอยู่อย่างนี้แหละ หน้อยหนึ่งก็เจ็บโน้น ปวดนี้สารพัด แต่คนเราเกิดมาแล้วมีโรคภัยเบียดเบียน อยากไปเห็นคนเจ็บคนป่วยต้องไปที่โรงพยาบาล สารพัดจะคนป่วย ไปแสดงบัตรนี้ต้องเข้าคิวกันยาวเหยียดเลยโรงพยาบาลใหญ่ ๆ บางคนไปคอยอยู่ตั้งครึ่งวันจึงได้ตรวจตราก็มี ครึ่งวันจึงได้ตรวจโรค เพราะคนป่วยมีมาก แต่มนุษย์นะหากไม่เบื่อไม่หน่ายความเจ็บป่วย ไข้ต่าง ๆ หมู่นี้ เจ็บก็เจ็บอยู่ร้องครวญคราง ก็ร้องอยู่อย่างนั้นละ แต่ไม่มีอุบายความคิดนึกในใจว่าทำอย่างไรหนอเราจึงจะพ้นจากทุกข์เหล่านี้ไป ไม่คิดเลย เพราะฉะนั้นมันจึงออกจากทุกข์ไม่ได้มันแหละ ถ้าผู้ใดเจ็บปวดไม่สบายอย่างไรแล้ว มากำหนดพิจารณา เออ..ก็เพราะเหตุว่าจิตนี้มาถือมั่นในขันธ ๕ อันนี้ว่า เป็นตัว เป็นตน เป็นเรา เป็นเขา ไม่แต่ว่าชาตินี้ ชาติหลัง ๆ ล่วงมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน มันก็มาถือเอาขันธ ๕ เป็นที่พึ่ง ที่อาศัย สำคัญว่าเป็นของตัว ของตน บัดนี้ขันธ ๕ ไม่เที่ยงก็วิบัติแปรปรวนไป จิตที่อาศัยอยู่ในขันธ ๕ นี้ก็เป็นทุกข์ทรมาน แต่มันก็ไม่เชื่อว่า เป็นทุกข์อยู่ตลอดเวลา นี่แหละที่คนจะหลงติดอยู่ในโลกอันนี้แหละ เมื่อโรคภัยหายไปแล้วร่างกายก็สมบูรณ์ดีขึ้นมากก็นึกว่าตนสบายแล้ว ก็ยิ่งเพริศเพลินยิ่งมัวเมา แต่มันก็หาได้หายไปเด็ดขาดแล้ว ๆ ไปเลยไม่ตกไป หายไปชั่วคราวชั่วระยะหนึ่ง ไป ๆ เตี้ยมันก็เกิดขึ้นมาอีก ก็ได้รับทุกข์เวทนาอยู่อย่างนั้นแหละ คนเราถ้าไม่เจ็บไม่ป่วยมันก็ไม่ตาย ก่อนจะตายมันต้องเจ็บป่วยซะก่อน ร่างกายมันจะทรุดโทรมลงไปเยียวยารักษาอย่างไรก็ไม่หาย เมื่อเวลาจนจะตายแล้วมานึกถึงพุทโธแล้ว มานึกไม่ได้ เพราะทุกข์เวทนามันครอบงำจิตใจพอแรง นึกไม่ออกซ้ำเป็นไร เว้นเสียผู้ที่ได้ภาวนาอยู่แต่ยังมีชีวิตดีอยู่ ภาวนาพุทโธจนติดนิสัย จนใจเข้มแข็งตั้งมั่นอยู่ด้วยดี ถ้าทำได้ อย่างนี้เวลามีชีวิตอยู่ดี ๆ เมื่อเวลาโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนเจ็บป่วยลงจะตาย มันก็ระลึกได้ เพราะใจที่ฝึกแต่ยังดี ๆ อยู่อย่างนี้มันเข้มแข็ง มันตั้งมั่นทั้งพิจารณาเห็นว่า ธาตุ ๔ ขันธ ๕ นี้มันไม่พ้นจาก ความแก่ ความเจ็บ ความตาย มันมีอยู่อย่างนี้เป็นธรรมดา ภาวนาพุทโธแล้วก็พิจารณาถึงความจริงของร่างกายอันนี้ ทุกวันทุกคืนไป มันก็เห็นแจ้งด้วยญาณอันเกิดจากสมาธินัยเห็นว่า ธาตุ ๔ ขันธ ๕ อันนี้ไม่มีสาระแก่นสารอะไรเลย ไอ้ที่ได้อาศัยมันอยู่นี้มันยังไม่แตกไม่ดับ เพราะอาศัยบุญกุศลที่นำมาแต่ชาติก่อน มาหล่อเลี้ยงไว้สมประกอบกันกับอาหารในปัจจุบัน หล่อเลี้ยงไว้ถ้าจะอาศัยแต่อาหารอย่างเดียวไม่ได้ อาศัยบุญกุศลแต่ชาติก่อนนั้นมันอยู่ไม่ได้ ถ้ามันอยู่ได้มันก็ไม่เจ็บ ไข้ ไม่ตาย คนเราอาหารมีกินอยู่ตลอดไป นึกให้ตีพิจารณาให้เห็น เหตุที่มันยังอยู่ได้ก็เพราะอาศัยบุญเก่ามาหล่อเลี้ยงไว้กับอาหารการบริโภคปัจจุบันนี้ สมทบกันเข้าไปอีก ถ้าบุญเก่าหมดลงแล้วอาหารก็ดิบรับประทานไม่ได้ แม้แต่น้ำยัง

กลิ่นไม่ลง เอามาพอ ได้เอาสำลีชุบน้ำหยอดใส่ปากให้ เพื่อให้น้ำมันไปทำให้ชุปคอบหายใจสะดวกสักหน่อย มันเป็นอย่างนั้น เวลาคนเราใกล้จะตาย

ตั้งนั้นอย่าพากันไปนั่งนอนใจ แน่นนอนเราทุกคน เรียกว่าถูกคนดี ๆ ยังไม่ตาย เอาสำลีจุ่มน้ำ แล้วก็หยอดใส่ปากให้ แน่นนอนแหละถึงวาระนั้นมาแล้ว นอนทอดหายใจแฉ่ม ๆ อยู่ บางคนก็หายใจปลาปลาที่เอาขึ้นมาบนบคหายใจเบา ๆ มันไม่ได้มีน้ำแล้วมันอยู่ไม่ได้ปลา เมื่อหนึ่งก็หมดลมหายใจเจียบไป คนเรามันก็ไม่ผิดอะไรจากสัตว์เท่าไรนักเวลาจวนจะตาย ตั้งนั้นเราต้องเตรียมตัวไว้ภาวนาไว้เสมอ ๆ ใช้ปัญญาพิจารณาว่าคำว่า ตาย ๆ นี้ อะไรมันตาย เมื่อใจตั้งมั่นแล้วมันก็รู้ได้ ว่าไอ้ธาตุทั้ง ๔ มันไม่ปรองดองสามัคคีกัน บางทีธาตุไฟต้องอ่อนลง บางทีธาตุลมก็อ่อนลง เมื่อธาตุเหล่านี้มันอ่อนแอลงไปแล้ว มันก็ไม่มีกำลัง รับประทานอาหารอะไรไม่ได้ ไอ้คนเราที่จะรับประทานอาหารอยู่นี้ได้เพราะธาตุไฟมันแรง มันทำให้อยากอาหาร ธาตุไฟนี่นะ ธาตุลมมันมีมันช่วยกลืนอาหารลงไปในห้องในไส้ก็เพราะธาตุลมนี้แหละคนเราเมื่อลมมันอ่อนลงไปแล้วก็เลยไม่มีกำลังแม้แต่กลืนข้าวนี้ก็ไม่ลง กลืนน้ำก็ไม่ลงเลย ให้พิจารณาให้ถึงลักษณะแห่งความตาย มันมีอาการอย่างไร เมื่อเราพิจารณาดูไปบ่อย ๆ ก็เกิดญาณความรู้แจ้งขึ้นมา โอ...ความตายมันเป็นอย่างนี้ ๆ หน่อ ลงความแล้วไม่ใช่เราตาย บัดนี้ เราไม่ได้อยู่ในชั้น ๕ นั้น ชั้น ๕ ไม่ได้มีอยู่ในเรา หมายความว่าจิตไม่ใช่ชั้น ๕ ชั้น ๕ ไม่ใช่จิต ชั้น ๕ นี้เมื่อจิตถอดออกไปแล้วมันก็นอนทอดอยู่บนพื้นเอาไฟเผาก็เหลือแต่เถ้ากับกระดูกเท่านั้นเอง จิตนี้ก็มีบุญและบาปนำไป อือ ...ไม่ใช่อยู่กับกระดูกนั้นหามีได้ แต่ความเห็นของแขกอินเดีย เขาเห็นว่าคนตายลงไปแล้ว จิตวิญญานมันผูกพันอยู่กับรูปกับร่าง อันนี้ไม่ไปไหน เอาไปเผาไฟแล้วเหลือแต่กระดูก เอากระดูกมาบดใส่ครกให้ละเอียดแล้วเอาใส่ขันไปโปรยลงน้ำโน้น ให้ปลากินให้มันหายไปเลย จิตมันจะได้ไม่มาหวังอยู่กับกระดูกนี้ ไอ้ความเห็นของแขกอินเดีย มันปราศจากเหตุผล นั่นแหละ มันจึงมีลัทธิขึ้นมา ๑๐๘

จิตนี้เมื่อมันออกจากร่างนี้แล้วหากว่าจิตผู้ใดเวลาจะตายมีความหวังโยะไรอยู่กับลูกกับร่าง กับบ้านกับช่องกับทรัพย์สมบัติ จจริงอยู่อันนี้ เมื่อจิตนี้ออกจากร่างแล้วไปไหนไม่ได้ ก็ต้องวนเวียนอยู่กับสิ่งที่ตนข้องใจ อาลัย หวงแหนนั่นแหละ ไม่ใช่ไปอยู่กับกระดูกนั้นหรือ ไปอยู่กับที่จิตตรงมันหวังตรงไปไหนมันก็ไปข้องอยู่ตรงนั้น อย่างที่โน้นทานท่านกล่าวไว้ คนโบราณเอาเงินไปฝังไว้ในดิน ตายแล้วก็เกิดเป็นงูเผ่าไหเงินอยู่ไหน เป็นอย่างนี้แหละ เพราะดูเฉย ๆ เอาเงินนั้นไปใช้จ่ายอะไรก็ได้ เผ่าอยู่เพราะจิตมันหวงแหน นั่นแหละคนที่ไม่ได้ภาวนา ไม่ได้มองเห็นความจริงของทรัพย์สมบัติก็เพราะว่าธาตุทั้งหลายเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เพราะไม่เคยคิด เคยพิจารณาสักทีเลย เวลาใดก็ตามแต่ของกู ของเรา ของกูอยู่ อย่างนั้นเมื่อตายลงมันจึงหนีจากสมบัติเหล่านั้นไม่ได้เลยได้ทนทุกข์ทรมาน กลัวคนจะมาพบมาเอาไปอยู่อย่างนั้นแหละ นี่แหละการภาวนามันมีประโยชน์ มีประโยชน์จริง ๆ เมื่อฝึกจิตนี้ให้ตั้งมั่นลงไปแล้ว ตั้งมันอยู่ภายในแล้วมันก็ผ่องใส เมื่อนึกถึงร่างกายส่วนไหนมันก็เห็นร่างกายส่วนนั้น นึกถึงความไม่เที่ยงมา มันก็ปรากฏว่าร่างกายนี้แตกสลายลงไป แสดงภาพให้เห็นว่าไม่เที่ยงอย่างนี้แหละ แต่ที่จริงมันก็ไม่แตกจริง ๆ หรือก็เพียงแต่มันแสดงภาพให้รู้เท่านั้นแหละ มันเป็นสัพพัญญูมันก็แสดงธาตุเมื่อตายแล้ว เอาไฟเผาแล้วมันก็ลงเป็นธาตุดิน กระดูกก็ธาตุดินนั่นแหละ ถ้าต่าง ๆ มันก็ธาตุดิน มันก็เป็นอย่างนั้นแหละ ใช้ปัญญาญาณหยั่งรู้พิจารณามันให้ถึงความจริง อย่างว่านี่แหละมันก็หายห่วงบัดนี้แหละ หายห่วงคำว่าเป็นตัวเป็นตนนะไม่ห่วงแล้ว ทำจิตให้เป็นอุเบกขาในปัจจุบันนี้ เมื่อยังไม่ตายก็ จิตก็ยังเป็นอุเบกขาอยู่

ไม่ได้ยินดียินร้ายกับร่างกายอันนี้ เพราะเห็นว่าไม่ใช่ของเราจริงจัง ของมันจะต้องแตกต้องดับอยู่ เวลา มันยังไม่แตกไม่ดับนี้ ก็เพราะบุญกุศลที่ทำแต่ก่อนมารักษาบำรุงไว้ เพื่อให้จิตดวงนี้ได้สร้างบุญบารมีให้ แก่กล้าเพื่อสั่งสมบุญ ให้บุญนี้จะได้นำตนออกจากทุกข์เท่านี้อันนี้แหละ

ทางออกจากทุกข์ก็คือบุญกุศล ด้วยสติปัญญาอย่างว่ามาแล้วนั้นแหละ ไม่ใช่อย่างอื่นใดไม่ใช่ ทางเดินแบบทางเดินด้วยเท่านี้ คือญาณความรู้เห็นเองเป็นทาง เมื่อญาณความรู้เกิดขึ้นแล้ว มันก็เห็นว่า ร่างกายทุกส่วนไม่ว่าส่วนที่เป็นรูปทั่วส่วนที่เป็นนามธรรมไม่มีรูปร่างเป็นแต่ความรู้สึกเฉยๆ นี่ไม่ใช่ของเราทั้งนั้นเลย จิตเมื่อมันเกิดญาณความรู้ขึ้นมันก็เห็นอย่างนี้แหละ เห็นอย่างนี้เรื่อยไปเลยทีเดียว เมื่อ รักษาความเห็นความรู้อันนี้ไว้ได้ตลอดไป เมื่อเวลาความตายมาถึงเข้ามันก็ไม่หวั่นไหวอะไรแล้ว ญาณ ความรู้มันเป็นสักขีพยานแล้วว่าไม่ใช่เราตายไม่ใช่เขาตาย เวลานี้ธาตุ ๔ ชั้น ๕ มันกำลังจะแตกจะดับ อยู่ มันเห็นเป็นสภาวะธาตุเท่านั้นนะบัดนี้แหละ ไม่ได้เห็นว่าร่างกายนี้เป็นตัวเป็นตนเลยเมื่อมันเห็นอยู่ อย่างนี้รู้อยู่อย่างนี้จนหมดลมหายใจ จิตมันก็ได้ขังอยู่ในโลกนี้แล้ว ถึงแม้ว่ายังไม่เข้าสู่นิพพาน มันก็ จิตก็หลุดออกจากโลกอันนี้ ก็บังเกิดสุคติโลกสวรรค์ หรือผู้ที่ได้ฌานโลกีย์เข้าไปก็ไปเกิดพรหมอยู่ใน พรหมโลกโน้น อันมันก็เป็นการพ้นทุกข์ไปชั้นหนึ่ง ทุกข์จากความเป็นมนุษย์นี้ไปเป็นเทวดา เมื่อเป็น เทวดาแล้วความทุกข์เหมือนอย่างอยู่เกิดเป็นมนุษย์อยู่ก็ดับไปพอเป็นเทวดาแล้วมีร่างกายอันละเอียด อ่อนบุญกุศลตบแต่งให้ อาหารก็เป็นอาหารทิพย์ไม่หยาบคายเหมือนอาหารมนุษย์ จะไปไหนมาไหนก็ คล่องแคล่วดี โรคภัยไข้เจ็บก็ไม่เบียดเบียน มีความสุขสนุกสนาน พวกที่เกิดเป็นเทวบุตร เทวดา นี้แหละ เรียกว่าพ้นจากทุกข์อันเป็นมนุษย์นี้ก็ไปเสวยสุขจากการเป็นเทวบุตรเทวดา แต่ความสุขของเทวบุตร เทวดามันก็ยังไม่ใช่เที่ยงอยู่เหมือนกันแต่ว่ามันสุขไปได้นาน นานกว่าสุขมนุษย์นี้หลายร้อยหลายพันเท่า เพราะเทวบุตรเทวดานี้อายุยืน ยืนอยู่ด้วยความสุข ถ้าคนเรามีทุกข์มีโรคภัยเบียดเบียนแล้วไม่ยืนละอายุ เหตุที่บนสวรรค์จะมีอายุยืนก็เพราะเหตุว่าไม่มีโรคภัยเบียดเบียน คนผู้ไปสู่อุบัติแล้วไม่มีบาปติดตามไป มีแต่บุญติดตามไปหล่อเลี้ยงรักษาเพราะเหตุนี้จึงไม่เป็นทุกข์เดือดร้อน แต่ถ้าเมื่อหมดบุญนั้นแล้วก็อยู่ ไม่ได้ ก็เคลื่อนจากที่นั่นไปหาที่เกิดใหม่อีก พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ว่าถ้าจากจุดจากสวรรค์ก็ต้องมาเกิด ในโลกนี้ ถ้าคนมีบุญนะ มาเกิดก็มักจะมาเกิดในสมัยที่มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิดในโลก และได้มาสร้างบุญ สร้างบารมี เหมือนอย่างบริษัทของพระพุทธเจ้าที่ติดตามพระองค์มาแต่เป็นพระโพธิสัตว์ ยกตัวอย่างเช่น นางวิสาขา อนุตตบิณฑิตมหาเศรษฐี หรือคนอื่น ๆ ซึ่งไม่ค่อยจำชื่อได้ ท่านเหล่านั้นก็มีบุญได้สร้างบุญ กุศลมามากแต่ก่อน บุญนั้นก็นำมาเกิดร่วมกับพระพุทธเจ้า ก็ได้เป็นพุทธอุปัฏฐาก ได้อุปฐากพระพุทธเจ้า และพระสงฆ์ เพราะว่าคนเช่นนั้นเป็นมีบุญเงินทองก็เป็นกายเป็นกองไม่อดไม่อยาก ทำบุญทำทานไปเท่า ไหร่ก็ยังหลังไหลมาเทมาอันเงินทองข้าวของ เป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นในพุทธศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ได้มาตรัสรู้ในโลกแล้ว ก็พระองค์มีบริษัทบริวารติดตามมาบังเกิดอุปถัมภ์บำรุงให้พระพุทธศาสนานี้เจริญรุ่งเรือง นี้แหละพวกเรา ก็นับว่ามีบุญอันหนึ่งแต่ว่าบุญไม่แรงเหมือนอย่างคนครั้งนั้น เราก็ได้เกิดมาพบพุทธศาสนานี้ ได้ฟังคำ สอนของพระพุทธเจ้าแล้วตื่นตัวกัน ก็เลยตั้งอกตั้งใจฝึกฝนอบรมตน เพราะมองเห็นว่ากายกับจิตนี้ จิตนี้ สำคัญ จิตนี้แหละท่องเที่ยวไปเกิดที่โน้นเกิดที่นี่ แต่ร่างกายไม่ไปเกิดไหนแล้วแตกดับลงไปไฟเผาก็เหลือ แต่ถ้ากับกระดูกก็คือธาตุดินนั้นแหละ ส่วนดวงจิตนี้มันไม่หยุดบุญกรรมบาปกรรมที่ทำมันก็นำไปเกิดอีก

ถ้าบุญนำไป เกิดไปก็ไปสร้างบารมีแหละ ถ้าไปเกิดเป็นเทวดาก็สร้างบารมีอยู่สวรรค์ ก็มีพญาอินทรีนี้ก็สร้างพระเกตุแก้วจุลณีเจดีย์ไว้บนหลังเขาสุเมรุราชอันเป็นที่ตั้งเมืองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แล้วบรรจุพระเกศาธาตุกับเครื่องทรงของพระองค์ต่อนอกบวชที่แรก แล้วก็พระเขี้ยวแก้วตอนเมื่อพระองค์ปรินิพพานแล้วนี้พญาอินทรีมาเอาจากโทณพราหมณ์ไปบรรจุไว้ให้พวกเทวดาทิ้งหลาย ๖ ชั้นฟ้าได้ลงมากราบมาไหว้ในวัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ นั้นเป็นสถานที่เทวดาสร้างบารมี แล้วก็ตอนที่พระองค์ พระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งมาบังเกิดในโลก แล้วเสด็จขึ้นไปแสดงพระอริยธรรมโปรดพุทธมารดา เทวดาเหล่านั้นก็พลอยได้ฟัง พระองค์ไปอยู่จำพรรษา ๓ เดือน ๓ เดือนในมนุษย์ก็ทรงโปรดเทวดาได้บรรลุมรรคผลมากมาย กอง นือยาไปเข้าใจว่า สวรรค์นี้จะไม่มีมรรคมีผล มี แต่เทวดาผู้ใดตั้งแต่เป็นมนุษย์นี้ได้ภาวนา ได้เจริญไตรลักษณ์ญาณอยู่เสมอ ๆ เห็นความไม่เที่ยงของชั้น ๕ อันนี้เป็นอารมณ์อยู่อย่างนั้น เกิดนิพพานขึ้นเป็นครั้งเป็นคราว เบื่อหน่าย อยากจะไปให้พ้นจากชั้น ๕ นี้ไปยินดีต่อพระนิพพาน ถ้าผู้ใดได้บำเพ็ญเพียรภาวนาอย่างนี้ตั้งแต่เป็นมนุษย์แล้วมีศีลบริสุทธิ์แล้ว ตายแล้วไปเกิดสวรรค์ชั้นฟ้าอย่างว่านั้น เมื่อพระพุทธเจ้าขึ้นไปแสดงธรรม เทวดาเช่นนี้แหละมาฟังเทศน์มักจะได้บรรลุมรรคผลเลย เทวดาจำพวกใดที่ไม่ภาวนามีแต่ให้ทานรักษาศีลธรรมตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดา ปัญญาที่ฟังพระอริยธรรมอันเป็นธรรมที่ละเอียดก็เข้าใจได้เล็กน้อย ไม่มาก ส่วนท่านผู้ใดได้ภาวนาตั้งแต่ที่เป็นมนุษย์แล้ว ทรงแสดงพระอริยธรรมเทวดาเหล่านั้นได้ฟังและพิจารณาได้ตามเห็นตามไปได้ ก็จึงสามารถบรรลุมรรคผลได้ มันเป็นอย่างนั้น เรื่องมันนะ ดังนั้นไม่เสียทีที่รอกพวกเราฝึกฝนอบรมตนเนี่ย เอากันไปเถิด เราจะได้พบกับความสุขอันเป็นแก่นสารในอนาคต

ปัจจุบันนี้เราก็พบอยู่แต่พบไม่มากขอให้ทำไปเรื่อย ๆ บนกุศลอันนี้มันส่งผลทำให้ไปเกิดบนสวรรค์แล้วมีอายุยืนยาวนาน แล้วบัดนี้มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งมาตรัสในโลกแล้วเสด็จขึ้นไปแสดงพระอริยธรรมอย่างที่ว่านั้น ก็ได้ฟังพระอริยธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า นี้ก็ด้วยอำนาจบุญบารมีนั้นแหละ ทำให้เทวดานั้นมีอายุยืนยาวนาน อย่างในภทฺทกัปปต่อไปนี่ถ้าภทฺทกัปปนี้หมดลงกับปีใหม่ตั้งขึ้นมาจะมีพระพุทธเจ้ามาบังเกิดตั้ง ๑๐ พระองค์โน้น ถ้าหากผู้ที่ปฏิบัติธรรมอยู่ในพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าโคดมนี้แล้ว ตายแล้วไปเกิดสวรรค์อย่างเช่นว่ามาแล้วนั้นอายุยืนยาวนานไป จนว่าถึงพระศรีอริยเมตตรัยมาตรัสรู้ในโลก พระองค์ทรงเสด็จไปแสดงพระอริยธรรม พวกเทวดาเหล่านั้นอาจจะได้บรรลุมรรคผลดับขันธเข้าสู่นิพพานไปก็ได้ หรือไม่ ไม่สามารถบรรลุมรรคผลในพระศรีอริยเมตตรัยก็จะมีอายุยืนต่อไปถึงกับปีต่อไปนั้น ซึ่งมีพระพุทธเจ้าบังเกิด ๑๐ พระองค์ พระพุทธเจ้าเสด็จไปทรงแสดงพระอริยธรรม เทวดาเหล่านั้นอาจได้ฟังธรรมและบรรลุมรรคผลเข้าสู่นิพพานไปอาจจะมี นั้นแหละ เพราะฉะนั้นเราได้เกิดเป็นมนุษย์อย่างนี้แล้วก็อย่าพากันประมาท ให้ทำความเพียรไป แม้ว่าจะไม่บรรลุนิพพานในปัจจุบันนี้บุญบารมียังไม่เต็ม ก็เป็นอุปนิสัยอันสำคัญ ที่ทำให้เราบรรลุมรรคผลบนสวรรค์ชั้นฟ้าก็ได้ ดังนั้นเมื่อได้ยินได้ฟังแล้วก็ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจทำความสงบต่อไปจนกว่าจะสมควรแก่เวลา

ถอดเทปโดย คุณ พงศ์พิพัฒน์ ดำรงวัฒนกุล

